

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o nekomerčnom premiestňovaní spoločenských zvierat“

COM(2012) 89 final – 2012/0039 (COD)

a „Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/65/EHS, pokiaľ ide o veterinárne požiadavky, ktorými sa riadi obchod so psami, mačkami a fretkami v rámci Únie a ich dovoz do Únie“

COM(2012) 90 final – 2012/0040 (COD)

(2012/C 229/23)

Spravodajca: **Nikolaos LIOLIOS**

Rada (16. marca 2012) a Európsky parlament (13. marca 2012) sa podľa článku 42 ods. 2, článku 168 ods. 4 a článku 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie rozhodli prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o nekomerčnom premiestňovaní spoločenských zvierat“

COM(2012) 89 final – 2012/0039 (COD)

a

„Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/65/EHS, pokiaľ ide o veterinárne požiadavky, ktorými sa riadi obchod s psami, mačkami a fretkami v rámci Únie a ich dovoz do Únie“

COM(2012) 90 final – 2012/0040 (COD).

Odborná sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 11. mája 2012.

Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal na svojom 481. plenárnom zasadnutí 23. a 24. mája 2012 (schôdza z 23. mája) 155 hlasmi za, pričom 2 členovia hlasovali proti a 9 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Záverečné pripomienky

EHSV uznáva, že z dôvodov uvedených v tomto dokumente je potrebné zrušiť a nahradiť nariadenie (ES) č. 998/2003, ktoré upravuje problematické otázky spojené s nekomerčným premiestňovaním spoločenských zvierat.

1.1 Ochrana verejného zdravia je prioritným cieľom a stanovenie pravidiel upravujúcich činnosti, akou je nekomerčné premiestňovanie spoločenských zvierat, prispieva k jej realizácii. Návrh Európskej komisie, ktorým sa ruší a nahrádza nariadenie (ES) č. 998/2003, stanovuje veterinárne požiadavky a pravidlá označovania a kontroly spoločenských zvierat, ako aj preventívne opatrenia, ktoré sa musia prijať pri ich premiestňovaní, zosúladuje nariadenie (ES) č. 998/2003 s článkami 290 a 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, povoľuje výnimky, a tým poskytuje Komisii právomoc prijímať delegované akty, ktoré odstraňujú prípadné prekážky, ktoré by mohli brániť takémuto premiestňovaniu.

1.2 Úpravy, ktoré bolo potrebné prijať v súvislosti s veterinárnymi požiadavkami stanovenými v nariadení (ES) č. 998/2003,

ale aj potreba dostatočne objasniť a sprístupniť nariadenie o premiestňovaní spoločenských zvierat pre radových občanov potvrdzujú, že sa musí pristúpiť k zrušeniu a nahradeniu tohto nariadenia.

1.3 Ďalším dôležitým bodom je skutočnosť, že sa skončilo prechodné osemročné obdobie stanovené v článku 4 ods. 1 týkajúce sa systému označovania spoločenských zvierat. V súčasnosti je teda potrebné, aby sa pre radového občana jasne stanovil systém, ktorý sa bude následne uplatňovať a táto požiadavka je zároveň aj výzvou na nahradenie nariadenia (ES) č. 998/2003.

1.4 EHSV sa domnieva, že návrh Komisie na zrušenie a nahradenie nariadenia (ES) č. 998/2003 v plnej miere vymedzuje rámec, v ktorom sa môže realizovať nekomerčné premiestňovanie spoločenských zvierat. Bude potrebné presnejšie vymedziť náležitosti týkajúce sa premiestňovania občanov, ktorí si želajú, aby ich sprevádzali domáce zvieratá, vzhľadom na to, že príslušné pravidlá sú zárukou bezpečnosti pre verejné zdravie.

1.5 EHSV súhlasí s tým, že v záujme nadväznosti je potrebné zmeniť smernicu Rady 92/65/EHS a nahradiť odkazy na nariadenie (ES) č. 998/2003 odkazmi na navrhovaný akt.

2. Súvislosti

2.1 Nariadenie (ES) č. 998/2003 časovo obmedzilo platnosť prechodného obdobia, pokiaľ ide o systém pre identifikáciu spoločenských psov, mačiek a fretiek. Vzhľadom na to, že táto lehota uplynula a nariadenie (ES) č. 998/2003 je potrebné v plnej miere zosúladiť so Zmluvou o fungovaní Európskej únie, okrem iného z dôvodu zmien v údajoch o zdravotnom stave a nových požiadaviach na nekomerčné premiestňovanie, ktoré sú takisto priamo spojené s potrebou uľahčovať premiestňovanie občanov, ktorí sprevádzajú tieto zvieratá, a v záujme vytvorenia legislatívy, ktorá bude dostatočne jasná a prístupná pre občanov, sa Komisia rozhodla navrhnúť text, ktorým sa ruší a nahrádza nariadenie (ES) č. 998/2003.

2.2 Komisia tiež predložila návrh na zmenu a doplnenie smernice Rady 92/65/EHS s cieľom nahradiť odkazy na nariadenie (ES) č. 998/2003 odkazmi na navrhovaný akt.

3. Všeobecné pripomienky

3.1 Keďže u spoločenských zvierat sa vyskytujú choroby, ktoré sa môžu prenášať na človeka, v záujme dosiahnutia bezpečnosti v oblasti verejného zdravia je nevyhnutné stanoviť podmienky kontroly a prepravy týchto zvierat. Vďaka tomu, že sa zlepšila zdravotná situácia v Únii, pokiaľ ide o výskyt besnoty, došlo k úprave systému, ktorý sa uplatňuje na premiestňovanie spoločenských zvierat na nekomerčné účely. Návrh nariadenia jasne opisuje systém a postupy, ktoré sa majú dodržiavať.

3.2 Zavedením očkovania proti besnote sa v zásadnej miere zmenila epidemiologická situácia, pokiaľ ide o túto chorobu. Nariadenie, okrem toho, že kladie dôraz na vedecké stanoviská týkajúce sa imunizácie spoločenských zvierat, stanovuje aj opatrenia na prevenciu, pokiaľ ide o možnosti premiestňovania týchto zvierat, a to aj prostredníctvom výnimiek, ktorých cieľom je uľahčovať premiestňovanie, pričom ale najprv stanovuje podmienky uplatňovania týchto výnimiek, ako aj preventívne opatrenia, ktoré sa musia prijať.

3.3 Zoznamy zvierat, ktoré boli zostavené, zahŕňajú všetky zvieratá, ktoré sa môžu premiestňovať, s výnimkou tých, na ktorých premiestňovanie sa vzťahujú ustanovenia smerníc EÚ. Vnútroštátne pravidlá musia uľahčovať premiestňovanie zvierat, ktoré sa na základe definície považujú za spoločenské zvieratá, v porovnaní so zvieratami, ktoré sa premiestňujú na komerčné účely.

3.4 Okrem besnoty existujú aj iné choroby, ktoré takisto predstavujú hrozbu pre verejné zdravie. Riziká prenosu sú však menšie, pretože existuje povinnosť vlastníť identifikačné doklady a v rámci postupu prichádzajú do styku so zvieratami odborníci špecializovaní na tieto zvieratá. Týmto spôsobom je možné potvrdiť zdravotný stav zvierat a poskytnúť dôkaz o bezpečnostných podmienkach, v rámci ktorých sa uskutočňuje premiestňovanie zvierat v EÚ alebo smerom do EÚ.

3.5 Dôležitým prvkom návrhu Komisie je zachovanie implantácie transpondéra ako jedinej možnosti na identifikáciu psov, mačiek a fretiek, ako aj skutočnosť, že odteraz sa označovanie nebude vykonávať tetovaním, ktoré sa považuje za prijateľnú metódu identifikácie len v prípade zvierat, ktoré už boli označené týmto spôsobom.

3.6 Zvieratá označené prostredníctvom transpondéru sa môžu ľahšie kontrolovať v súvislosti s tým, či sú rešpektované preventívne zdravotné opatrenia určené na zabránenie nákaze. Tieto opatrenia sa zavádzajú v členských štátoch v súlade so zásadou subsidiarity a proporcionality, ale takisto v nadväznosti na klasifikáciu podľa potvrdených vedeckých poznatkov, ak je na to v skupine členských štátov osobitný dôvod. Týmto spôsobom sa realizuje spoločný postup, ktorého cieľom je čeliť hrozbám, ktoré sa objavujú v oblasti verejného zdravia.

4. Konkrétne pripomienky

4.1 Napriek tomu, že vedecká príprava osôb, ktoré sa zaoberajú spoločenskými zvieratami je v súčasnosti na postačujúcej úrovni a poskytované služby sú schopné zaručiť zdravie spoločenských zvierat a následne zachovať verejné zdravie, bude potrebné zachovávať stálu ostražitosť v snahe zabrániť akémukoľvek prenosu chorôb. Stanovením podmienok pre premiestňovanie na nekomerčné účely nariadenie zaručuje ochranu pred hrozbou šírenia rôznych chorôb.

4.2 Nariadenie však zavádza možnosť uplatniť výnimky zamerané na uľahčenie premiestňovania a navrhuje preskúmať nariadenie (ES) č. 998/2003, najmä pokiaľ ide o právomoci týkajúce sa delegovaných aktov a vykonávacích aktov. EHSV víta zrušenie neodôvodnených obmedzení pri týchto premiestňovaniach pod podmienkou, že budú zohľadnené potvrdené vedecké údaje a Komisia pristúpi k príslušným konzultáciám na úrovni expertov o prijatí výnimiek v záujme toho, aby tieto výnimky boli v súlade s osobitnými okolnosťami týkajúcimi sa nekomerčného premiestňovania spoločenských zvierat, ako aj v súvislosti s veterinárnymi požiadavkami, predpismi a formou sprievodných dokumentov.

4.3 Je však potrebné preskúmať, či sa dodržiavajú stanovené časové limity týkajúce sa platnosti. Návrh opisuje zrušenie delegovaných aktov v nadväznosti na to, že Európsky parlament a Rada vzniesli námietku do dvoch mesiacov po oznámení alebo v prípade ich predĺženia do ďalších dvoch mesiacov. Napriek tomu, že otázky týkajúce sa verejného zdravia majú patričný význam, bude potrebné jasne obmedziť trvanie delegovania, tak ako je to stanovené v Zmluve o fungovaní Európskej únie. Kontrola vykonávaná Komisiou tak bude účinnejšia a právo na zrušenie bude predstavovať dodatočnú bezpečnostnú záruku.

4.4 Pri zostavení zoznamu tretích krajín alebo území, pri ktorých sa môžu uplatniť výnimky na základe tej zásady, že v týchto krajinách alebo na týchto územiach sa uplatňujú pravidlá, ktoré sú v súlade s pravidlami členských štátov,

Komisia bude musieť pri svojom výbere vychádzať zo záruk poskytnutých zdravotníckymi orgánmi týchto krajín. Je síce legitímne, aby premiestňovanie spoločenských zvierat bolo jednoduché, bez prekážok a bez zložitých postupov, predovšetkým sa však musí zabezpečiť verejné zdravie.

4.5 Ak sa preukáže, že postupy, na základe ktorých sa poskytujú výnimka z platných podmienok tretím krajinám alebo niektorým územiám týchto krajín v nadväznosti na príslušné záruky, ktoré poskytnú, sú z administratívneho hľadiska komplikované, zdĺhavé alebo nákladné, bude vhodnejšie uprednostniť platné usmernenia bez uplatnenia týchto výnimiek, vzhľadom na to, že by nevyvážili riziko spojené s premiestňovaním.

4.6 Z tohto hľadiska predstavuje určité riziko aj premiestňovanie nezaočkovaných zvierat medzi členskými štátmi EÚ. Nariadenie vymedzuje súvisiace postupy a EHSV sa domnieva, že má zásadný význam dodržiavať tieto postupy s cieľom zabrániť akejkolvek možnosti prenášania chorôb. Ak Komisia v rámci podmienok stanovených v nariadení vykonáva svoje právomoci spojené s prijímaním delegovaných aktov, bude musieť dbať na to, aby administratívne zaťaženie a príčinná súvislosť vyvážili riziko spojené s premiestňovaním.

4.7 Vydávanie identifikačných dokladov týkajúcich sa premiestňovania nekomerčných spoločenských zvierat má kľúčový význam. Zavedenie systému označovania prostredníctvom implantácie transpondéra hrá takisto dôležitú úlohu pri posilňovaní systému registrácie a monitorovania zvierat.

4.8 Implantáciu transpondéra musí vykonať veterinárny lekár v záujme toho, aby vďaka odbornej vedeckej príprave osôb vykonávajúcich zákrok bolo možné zistiť choroby zvierat,

u ktorých sa vykonáva implantácia, a následne tieto choroby zaznamenať do identifikačných dokladov. Informácie, ktoré sa musia uviesť v identifikačných dokladoch si vyžadujú vedecké znalosti veterinárneho lekára, ktorý bol na tento účel schválený príslušným orgánom.

4.9 Členské štáty môžu prostredníctvom systematického zavádzania postupu označovania a registrácie aktualizovať databázy s dôležitými informáciami o epidemiologickej situácii v krajine, o pokroku očkovacích programov, hustote výskytu a rozdelení zvierat, ako aj o ich premiestňovaní.

4.10 Kontroly dokladov, kontroly totožnosti a fyzické kontroly vykonávané v oblasti nekomerčného premiestňovania spoločenských zvierat z niektorého členského štátu do iného členského štátu alebo z tretej krajiny resp. územia, majú kľúčový význam a musia ich nepretržite vykonávať pracovníci, ktorí majú k dispozícii primerané informácie o postupe a význame takýchto kontrol.

4.11 Ak stanovené postupy týkajúce sa dodržiavania veterinárnych požiadaviek a pravidiel upravujúce premiestňovanie spoločenských zvierat nie sú v súlade, je potrebné, s výnimkou ustanovení stanovených v skúšanom nariadení, informovať veterinárne orgány na území odoslania s cieľom preskúmať prípadné ďalšie nezrovnalosti týkajúce sa dodržiavania nariadenia.

4.12 Rozhodnutie o eutanázii zvieratá prijaté na základe podrobného stanoviska v súvislosti so skutočnosťou, že zviera nie je možné poslať späť alebo ho izolovať, by mohli podporiť aj odborníci, ak dospejú k záveru, že návrat alebo izolácia by boli nielen ťažko realizovateľné, ale by predstavovali aj dodatočné riziko.

V Bruseli 23. mája 2012

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Staffan NILSSON